

Aneks B: Obrazac kategorije okoliša

DIO: REZULTATI PROCJENE (ispunjava PB)				
UKF projekt: The effects of pollution on invasion success of a freshwater crustacean invader				
Kategorija procjene prema projektnom okviru	A	B +	☒ B -	C
OBRAZLOŽENJE	Aktivnosti kategorije B - mogu se financirati programom pod-zajma (potrebni su izvješće procjene stanja okoliša i planovi upravljanja okolišem)			
DUBINSKO SNIMANJE				
Kategorija A	Neće se financirati iz projekta			
Kategorija B +	PO ako je projekt uključen u aneks br. 2 ili 3 Uredbe o PO			
Kategorija B -*	Materijali za Planove upravljanja okolišem (PUO) zajedno s potrebnim licencama i sigurnosno-tehničkim listovima materijala (MSDS); ili PUO ili kontrolna lista PUO-a			
Kategorija C	Nema dubinskog snimanja			
Potrebno dodatno obrazloženje	<p>Kemijski spojevi koji će biti korišteni u laboratorijskim pokusima u okviru ovog projekta ne spadaju u klase spojeva biološke i(ili) radiološke opasnosti. Koristiti će se određeni spojevi (navedeni u Aneksu F, Tablici 2) koji su opasni, odnosno lako zapaljivi, štetni kod gutanja, dodira s kožom i udisanja. Međutim, prilikom rukovanja sa svim kemijskim spojevima obavezno će se upotrebljavati adekvatna zaštitna oprema (rukavice, maske i respiratori, zaštitne naočale itd.), te će se poštovati mjere zaštite zdravlja i sprečavanja akcidenata navedene u Sigurnosno-tehničkim listovima (Safety Data Sheet, u prilogu za svaki kemijski spoj koji se planira koristiti). Nadalje, sve osobe koje će biti uključene u rukovanje s navedenim spojevima su sposobljene za rad u laboratoriju.</p> <p>Za potrebe projekta biti će prikupljene jedinke invazivne strane vrste signalnog raka (<i>Pacifastacus leniusculus</i>). Za prikupljanje invazivnih stranih vrsta rakova predviđenih projektom nisu potrebne dozvole nadležnih institucija. Štoviše, za signalnog raka Republika Hrvatska je izdala nalog za uklanjanje iz vodotoka u Hrvatskoj (NN 39/2012). U Hrvatskoj nema propisa vezanih uz testiranja na životinjama koja se primjenjuju na rakove (Zakon o zaštiti životinja NN 37/13 primjenjuje se na sve kralješnjake i glavonošce koji se koriste u znanstvenim istraživanjima, ali ne na ostale beskralješnjake). No, istraživanja na rakovima provoditi ćemo prema etičkim smjernicama za rukovanje životinjama u primijenjenim istraživanjima (http://www.applied-ethology.org/ethical_guidelines.html) i smjernicama za etičko žrtvovanje rakova za potrebe ljudske prehrane. Za držanje invazivnih stranih vrsta biti će potrebno u budućnosti ishoditi</p>			

	<p>dozvole po donošenju Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima, koji je u saborskoj proceduri.</p> <p>Sakupljeni uzorci će biti korišteni isključivo u znanstvene i stručne svrhe, a način prikupljanja (vrše za lov raka) neće ugroziti druge vrste prisutne u vodotoku. Eksperimentalni dio istraživanja obuhvatiti će izlaganje invazivne strane vrste signalnog raka okolišno relevantnim koncentracijama spojeva koji su tek u novije vrijeme prepoznati kao potencijalna zagadivila u slatkovodnim ekosustavima (engl. contaminants of emerging concern; CEC) i slabo su regulirani (posljednjih 7 spojeva navedenih u Aneksu F, Tablici 2 kao primjer). Koncentracije CEC spojeva biti će jednake onima koje nalazimo u okolišu (rijeka Sava). Kemijski spojevi/reagensi koji će biti korišteni prilikom provedbe ostalih laboratorijskih pokusa navedeni su u Aneksu F, Tablici 2. Nabava, skladištenje, obrada uzoraka i zbrinjavanje otpadnih produkata pokusa na Biološkom odsjeku provodi se u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (N.N. 94/13) i u skladu s pravilnikom PMF-a o zaštiti na radu (Prilog 1). Nabava kemikalija obavlja se putem javne nabave prema važećem ugovoru (Prilog 2). Skladištenje se provodi u skladu s a Zakonom o zaštiti na radu (N.N. 71/14; 118/14; 154/14) i u skladu s pravilnikom PMF-a o zaštiti na radu (Prilog 1): privremeno skladištenje svih opasnih i toksičkih tvari vršiti će se u sigurnosnim, nepropusnim kontejnerima na licu mjesta i s označenim detaljima sastava, svojstava te jasno vidljivim informacijama o rukovanju. Sav otpad prikupljati će se odvojeno u za to predvidjene spremnike označene nazivom otpada i ključnim brojem. Odvoz i zbrinjavanje otpadnih kemikalija za BO provodi ovlaštena tvrtka za prikupljanje specifičnog otpada Kemis-Termoclean d.o.o. (u prilogu 4, Izjava pročelnice BO-a), što će se provoditi i u sklopu ovog projekta. Za neškodljiv odvoz i zbrinjavanje lešina malih životinja zadužena je Veterinarska stanica Zlatar Bistrica d.o.o. (Prilog 3). Izjava Biološkog odsjeka nalazi se u Prilogu 4.</p> <p>Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu akreditiran je u Znanstvenom području prirodnih znanosti. Prema sudskom registru, ustanova je registrirana među ostalim za: znanstveno-istraživačku djelatnost, stručne poslove zaštite okoliša, standardizacije mjernih postupaka i kontrolu kvalitete, uzgoj i držanje pokusnih i divljih životinja te obavljanje pokusa na životinjama. Također, PMF je 2015. je uspostavio ispitni laboratorij za biološka ispitivanja koji je usklađen sa zahtjevima norme HR EN ISO/ IEC 17025, te je laboratorijski rad reguliran Pravilnikom o zaštiti na radu (Prilog 1).</p> <p>Dio istraživanja koji se provodi u stranoj instituciji laboratoriji su-voditelja posjeduju sve potrebne akreditacije za provedbu navedenih istraživanja (prema Occupational Safety and Health Administration regulations; 29 CFR 1910.1450 and 1910.132), i Sveučilište St. Thomas je donijelo plan za siguran rad u laboratorijima (Laboratory Safety Manual and Chemical Hygiene Plan) kako bi zaštitilo djelatnike i studente od potencijalnih prijetnji sigurnosti i zdravlju povezanih s laboratorijskim radom. In vitro testovi koji će biti korišteni u ovom projektu klasificirani su kao Biosafety Level -1, što je kategorija za koju nisu zabilježeni negativni utjecaji na ljudsko zdravlje. Klasifikacija je bazirana na U.S. Public Health Service Guidelines, a Sveučilište St.Thomas pridržava se ovih smjernica koje su i dio plana za siguran rad u laboratorijima (Prilog 5).</p>
--	--

***Za projekt kategorije B :- potrebna je javna objava dokumenata na UKF web stranici; tiskana verzija treba biti dostupna po zahtjevu; po potrebi konzultacije s dionicima elektronskim putem temeljem objavljenih dokumenata**

Aneks F: Kontrolna lista materijala za Plan upravljanja okolišem

Podkorisnik	PMF Biološki odsjek, Zagreb
NAZIV PROJEKTA	The effects of pollution on invasion success of a freshwater crustacean invader
Opseg projekta i aktivnost–opis projekta	Cilj ovog projekta je procijeniti kako zagađivala porijeklom iz farmaceutske industrije te proizvoda za osobnu higijenu (engl. contaminants of emerging concern; CEC) mogu utjecati na invazivni uspjeh slatkovodnog beskralješnjaka, signalnog raka (<i>Pacifastacus leniusculus</i>). Projektom ćemo kombinacijom kemijskih analiza i <i>in vitro</i> pokusa najprije odrediti zagađenje CEC spojevima u hrvatskom dijelu rijeke Save (10 postaja) i prioritetne spojeve/mješavine CEC spojeva za rijeku Savu na temelju njihove pojavnosti i utjecaja na stanične/molekularne strukture. Zatim, podaci kemijskih analiza, <i>in vitro</i> pokusa i procjena toksičnosti iz dostupnih baza biti će objedinjeni kako bismo utvrdili načine na koje CEC spojevi mogu utjecati na odrednice invazivnog uspjeha slatkovodnih rakova. Završno, eksperimentalno ćemo ispitati učinak prioritetnih CEC mješavina na ponašanje i fiziologiju raka. Objedinjeni rezultati ovog istraživanja pridonijeti će boljem razumijevanju načina na koji zagađenje i invazivne strane vrste zajedno utječu na slatkovodne ekosustave i potencijalno mijenjaju ekološki status voda.
Institucija koja provodi/nadzire projekt	Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu Horvatovac 102a, HR-10000 Zagreb
Koji su potencijalni utjecaji projekta na okoliš?	Projektom ćemo utvrditi učinke spojeva koji su tek u novije vrijeme prepoznati kao potencijalna zagađivala u slatkovodnim ekosustavima i slabo su regulirani. Također, projektom ćemo utvrditi načine na koje biokontaminacija (prisutnost invazivnih vrsta) i zagađenje zajedno utječu na slatkovodne ekosustave. Stoga će projekt donijeti nova saznanja koja mogu poboljšati upravljanje slatkovodnim ekosustavima i pomoći prilikom održavanja dobrog ekološkog statusa voda, čime će projekt pozitivno utjecati na zaštitu okoliša i slatkovodnih resursa. Za prikupljanje invazivnih stranih vrsta raka predviđenih projektom nisu potrebne dozvole nadležnih institucija. Štoviše, za signalnog raka Republika Hrvatska je izdala nalog za uklanjanje iz vodotoka u Hrvatskoj (NN 39/2012). Sakupljeni uzorci će biti korišteni isključivo u znanstvene i stručne svrhe, a način prikupljanja (vrše za lov raka) neće ugroziti druge vrste prisutne u vodotoku.
ISPITIVANJE	
Molimo opišite faze ispitivanja	Endokrina i neuroendokrina aktivnost prikupljenih uzoraka vode s 10 postaja duž hrvatskog dijela rijeke Save biti će ispitana korištenjem <i>in vitro</i> enzimatskih testova. Riječ je o standardiziranim i vrlo često korištenim testovima, koji će biti provedeni u laboratoriju su-voditelja (Dr. Martinović-Weigelt) u Americi (Sveučilište St. Thomas, Minnesota). Su-voditeljica projekta (Dr. Martinović-Weigelt) ove testove koristi u

velikom broju svojih istraživanja, te laboratoriji su-voditelja posjeduju sve potrebne akreditacije za provedbu navedenih istraživanja (prema Occupational Safety and Health Administration regulations; 29 CFR 1910.1450 and 1910.132), i Sveučilište St. Thomas je donijelo plan za siguran rad u laboratorijima (Laboratory Safety Manual and Chemical Hygiene Plan) kako bi zaštito djelatnike I studente od potencijalnih prijetnji sigurnosti i zdravlju povezanih s laboratorijskim radom. In vitro testovi koji će biti korišteni u ovom projektu klasificirani su kao Biosafety Level -1, što je kategorija za koju nisu zabilježeni negativni utjecaji na ljudsko zdravljie. Klasifikacija je bazirana na U.S. Public Health Service Guidelines, a Sveučilište St.Thomas pridržava se ovih smjernica koje su i dio plana za siguran rad u laboratorijima.

Također, eksperimentalni dio istraživanja obuhvatiti će izlaganje invazivne strane vrste signalnog raka okolišno relevantnim koncentracijama CEC mješavina za koje smo identificirali njihov potencijalni utjecaj na invazivni uspjeh rakova (temeljem in vitro pokusa i procjene toksičnosti iz dostupnih baza). Koncentracije CEC spojeva biti će jednake onima koje nalazimo u okolišu (rijeka Sava).

Kemijski spojevi/reagensi koji će biti korišteni prilikom provedbe laboratorijskih pokusa ne spadaju u klase spojeva biološke i (ili) radiološke opasnosti. Skladištenje, obrada uzoraka i zbrinjavanje otpadnih produkata pokusa provoditi u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (N.N. 94/13), s pravilnikom PMFa o zaštiti na radu (Prilog 1) i s praksom na Biološkom odsjeku PMF-a (odvoz i zbrinjavanje otpadnih kemikalija za cijeli BO obavlja tvrtka Kemis-Termoclean d.o.o.).

Eksperimentalna istraživanja zahtijevati će prikupljanje i držanje jedinki invazivne strane vrste signalnog raka. Za prikupljanje invazivnih stranih vrsta rakova nisu potrebne dozvole nadležnih institucija. Štoviše, za signalnog raka Republika Hrvatska je izdala nalog za uklanjanje iz vodotoka u Hrvatskoj (NN 39/2012). No, držanje vrsta navedenih na Popisu vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji prema Uredbi EU 1143/2014 o invazivnim vrstama, zahtijevat će dozvole za držanje od strane nadležnih institucija (Ministarstvo zaštite okoliša i energetike). Postupci za izdavanje takvih dozvola trenutno su u razvoju u Hrvatskoj (Nacrt prijedloga Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima je prihvaćen od strane Vlade i upućen u Hrvatski Sabor gdje bi trebao nakon 2 čitanja biti poslan u saborsku proceduru donošenja; Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, pers.comm.), ali će biti zatražene i pribavljene po donošenju Zakona obzirom da se signalni rak nalazi na Unijinom popisu. Što se tiče eksperimentalnih istraživanja, u Hrvatskoj nema propisa vezanih uz testiranja na životinjama koja se primjenjuju na rakove (Zakon o zaštiti životinja NN 37/13 primjenjuje se na sve kralješnjake i glavonošce koji se koriste u znanstvenim istraživanjima, ali ne na ostale beskralješnjake). No, istraživanja na rakovima provoditi ćemo prema etičkim smjernicama za rukovanje

	životinjama u primjenjenim istraživanjima (http://www.applied-ethology.org/ethical_guidelines.html) i smjernicama za etičko žrtvovanje rakova za potrebe ljudske prehrane .
DOZVOLE	
Koje dozvole su potrebne za pripremu projekta i/ili ispitivanje? ¹	U Hrvatskoj nema propisa vezanih uz testiranja na životinjama koja se primjenjuju na rukove (Zakon o zaštiti životinja NN 37/13 primjenjuje se na sve kralješnjake i glavonošce koji se koriste u znanstvenim istraživanjima, ali ne na ostale beskralješnjake). Prema Uredbi EU 1143/2014 o invazivnim vrstama, za držanje signalnog raka (koji se nalazi na popisu vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji) biti će potrebno ishoditi dozvole za držanje od strane nadležnih institucija (Ministarstvo zaštite okoliša i energetike). Dozvole za držanje biti zatražene i pribavljene po donošenju Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima (u saborskoj proceduri).

Kontrolna lista uključuje identifikaciju materijala i postupaka koji se koriste (mehanički, kemijski, itd.) te dobre laboratorijske i inženjerske prakse:

- Treba popisati sve materijale/spojeve koji će se koristiti u procesu, opasan materijal treba se identificirati u skladu s propisima o kemikalijama (aneks G Okvira za upravljanje okolišem). Obrazac s podacima o sigurnosti materijala i dozvole treba priložiti završnom dokumentu.

Opći cilj upravljanja opasnim materijalima je izbjegići ili, kada izbjegavanje nije moguće, smanjiti nekontrolirano oslobođanje opasnih tvari ili nezgode (uključujući eksplozije i požar) za vrijeme proizvodnje, rukovanja, pohrane i uporabe. Ovaj cilj se može postići:

- Gdje je to moguće, izbjegavanjem ili smanjenjem uporabe opasnih materijala;
- Sprečavanjem nekontroliranog ispuštanja opasnih tvari u okoliš ili nekontroliranim reakcijama koje mogu dovesti do požara ili eksplozije;
- Korištenjem inženjerskih kontrolnih mehanizama sukladno naravi opasnosti;
- Provedbom kontrole upravljanja (procedure, inspekcije, komunikacije, obuke i vježbe) za rješavanje zaostalih rizika koji nisu spriječeni ili pod kontrolom pomoću inženjerskih mjera.

¹ Sve dozvole potrebno je priložiti finalnom dokumentu

Popis materijala /kemikalija koje će se koristiti	Ako je moguće dodijelite CAS broj materijalu/kemikaliji (identifikacijski broj kemijske supstance) ²	Sukladno Zakonu o kemikalijama, ovaj je materijal opasan	Molimo dodijelite kategoriju prema Zakonu o kemikalijama (NN 18/13), članak 3 (Uredba (EZ) br. 1272/2008) (<i>navedeno i u CAS listovima, npr: zapaljivo, otrovno, vrlo otrovno, nagrizajuće, otrovno, kancerogeno, mutageno, zapaljivo, eksplozivno itd</i>)
		Da/Ne	
Sodium chloride (NaCl)	7647-14-5	Ne	Nije opasna tvar ili mješavina prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008.
Sodium phosphate (Na ₂ HPO ₄)	7782-85-6	Da	Nadražujuće: H315, H319, H335
Potassium phosphate monobasic solution (KH ₂ PO ₄)	7778-77-0	Ne	Nije opasna tvar ili mješavina prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008. Tvar nije klasificirana kao opasna prema direktivi 67/548/EEZ.
Potassium phosphate dibasic solution (K ₂ HOP ₄)	7758-11-4	Ne	Nije opasna tvar ili mješavina prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008. Tvar nije klasificirana kao opasna prema direktivi 67/548/EEZ.
Hydrochloric acid (HCl)	7647-01-0	Da	Nagrizajuće: H290, H314, H335
Hydrogen Peroxide solution (H ₂ O ₂)	7722-84-1	Da	Štetno ako se proguta. Uzrokuje teške ozljede oka. Štetno za vodenim okoliš s dugotrajnim učincima: H302, H318, H412
2-Thiobarbituric acid (C ₄ H ₄ N ₂ O ₂ S)	504-17-6	Ne	Nije opasna tvar ili mješavina prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008.
Acetic acid (C ₂ H ₄ O ₂)	64-19-7	Da	Zapaljivo, nagrizajuće: H226, H314
Perchloric acid (HClO ₄)	7601-90-3	Ne	Nije opasna tvar ili mješavina prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008. Tvar nije klasificirana kao opasna prema direktivi 67/548/EEZ.
Sulfuric acid (H ₂ SO ₄)	7664-93-9	Da	Nagrizajuće: H314
Glutathione (GSH)	70-18-8	Ne	Nije opasna tvar ili mješavina prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008

Ethylenediaminetetraacetic acid disodium salt dihydrate (EDTA)	6381-92-6	Ne	Nije opasna tvar ili mješavina prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008. Tvar nije klasificirana kao opasna prema direktivi 67/548/EEZ.
2,4-Dinitrophenylhydrazine (DNPH)	119-26-6	Da	Zapaljivo, štetno: H228, H302
Ethyl acetate ($\text{CH}_3\text{COOC}_2\text{H}_5$)	141-78-6	Da	Zapaljivo, nagrizajuće: H225, H319, H336
Dimethyl sulfoxide (DMSO)	67-68-5	Ne	Nije opasna tvar ili mješavina prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008.
Bradford reagens	Not available	Da	Nagrizajuće, otrovno: H290, H315, H319, H371
Methyl alcohol (CH_3OH)	67-56-1	Da	Zapaljivo, otrovno: H225, H301, H311, H331
Ethyl alcohol ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$)	64-17-5	Da	Zapaljivo: H225
Ibuprofen	15687-27-1	Da	Nije opasno, štetno ako se proguta: H302
Metformin hydrochloride	1115-70-4	Da	Nije opasno, štetno ako se proguta: H302
Acetaminophen (paracetamol)	103-90-2	Da	Nije opasno, štetno ako se proguta: H302
Citalopram hydrobromide	59729-32-7	Da	Nije opasno, štetno ako se proguta: H302
L-Thyroxine	51-48-9	Ne	Nije opasna tvar prema GHS-u. Tvar nije klasificirana kao opasna prema direktivi 67/548/EEZ.
Propoxyphene	469-62-5	Da	Zapaljivo, nagrizajuće: H225, H319, H302
Caffeine	58-08-2	Da	Nije opasno, štetno ako se proguta: H302

²Sigurnosno-tehničke listove materijala potrebno je priložiti finalnom dokumentu

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNA LISTA ZA MJERE UBLAŽAVANJA
Generiranje neopasnog (komercijalnog i ostalog) otpada	Zbrinjavanje otpada	<p>(a) Sav otpad prikuplja se odvojeno u za to predvidjene spremnike označene nazivom otpada i ključnim brojem. Putevi za skupljanje i odvoz otpada kao i mesta će se odrediti za sve glavne vrste otpada koji će nastati provedbom projektnih aktivnosti. <i>Institucija koja provodi projekt</i> mora posjedovati ugovor o odvozu s ovlaštenom tvrtkom za prikupljanje specificnog tipa otpada koji nastaje tijekom projekta.</p> <p>(b) Prateći listovi i ostala dokumentacija koja se tiče upravljanja i odlaganja/procesiranja otpada se čuva i pohranjuje (uključujući i opasan otpad). Evidencija o odlaganju otpada će se držati kao dokaz ispravnog zbrinjavanja prema zahtjevima.</p> <p>(c) Kad god je moguće, izvođač /tvrtka će ponovno upotrijebiti i reciklirati odgovarajuće i prihvatljive materijale.</p> <p>Zbrinjavanje neopasnog otpada biti će provedeno u skladu s gore navedenom listom. Neškodljiv odvoz i zbrinjavanje lešina malih životinja obavljati će Veterinarska stanica Zlatar Bistrica d.o.o. prema važećem ugovoru.</p>
Generiranje opasnog (krutog i tekućeg) otpada	Upravljanje opasnim materijalima, uključujući i opasan otpad	<p>(d) Privremeno skladištenje svih opasnih i toksičkih tvari vrši se u sigurnosnim, nepropusnim kontejnerima na licu mjesta i s označenim detaljima sastava, svojstava te jasno vidljivim informacijama o rukovanju.</p> <p>(e) Veće količine opasnih tvari trebaju se pohraniti u hermetičkim kontejnerima radi sprječavanja prolijevanja i curenja ili sustavima sa sekundarnim prikupljenjem kapaciteta 110& (tankvane).</p> <p>(f) Otpad se prevozi posebnim licenciranim vozilima i odlaže su na licenciranom deponiju/pogon za obradu.</p> <p>(g) Lakovi koji sadržavaju toksičke sastojke ili otapala ili lakovi izrađeni na temelju olova neće se upotrijebiti.</p> <p>(h) Svi korišteni materijali trebaju biti označeni, a sigurnosno-tehnički listovi na raspolaganju zaposlenicima na projektu.</p> <p>(i) Tekući opasan otpad ne smije se ispušтati izravno u recipijent bez prethodnog tretmana koji ga čini neopasnim za zdravje ljudi i prirode.</p> <p>Zbrinjavanje opasnog otpada biti će provedeno u skladu s gore navedenom listom, važećim zakonima i pravilnikom PMF-a o zaštiti na radu, te s praksom na Biološkom odsjeku PMF-a (odvoz i zbrinjavanje otpadnih kemikalija za cijeli Biološki odsjek obavlja tvrtka Kemis-Termoclean d.o.o.).</p>
Koristenje opasnih i neopasnih materijala	Upravljanje materijalima	<p>(j) Mjere održivog i sigurnog upravljanje materijalima i mjere predostrožnosti navedene u Sigurnosno-tehničkim listovima (Safety Data Sheet) za korištene moraju se strogo primjenjivati i ispoštovati.</p>
	Zaštita na radu i sprječavanje akcidenata	<p>(k) Mjere zaštite zdravlja i mjere sprečavanja akcidenata, kao i ostale mjere navedene u Sigurnosno-tehničkim listovima (Safety Data Sheet) za korištene materijale moraju se primjeniti i ispoštovati.</p> <p>(l) Obavezna je uporaba i nošenje adekvatne zaštitne opreme (rukavice, maske i respiratori, zaštitne naočale itd. ovisno o vrsti aktivnosti).</p>
Dozvole	Dozvole za rad Posebne dozvole i misljenja (npr. za držanje i/ili rad sa životinjama	<p>(m) Dozvola za rad s kemikalijama ili posebnim vrstama kemikalija.</p> <p>(n) Dozvola za prikupljanje flore ili faune i laboratorijski rad na istom (ukoliko je primjenjivo).</p>

KONTROLNA LISTA ZA MJERE UBLAŽAVANJA				
AKTIVNOST	PARAMETAR			
Etički tretman životinja	Regulativa EU Nacionalno zakonodavstvo	(o) Istraživanja na rakovima provoditi prema etičkim smjernicama za rukovanje životinjama u primjenjenim istraživanjima (http://www.applied-ethology.org/ethical_guidelines.html) i smjernicama za etičko žrtvovanje rakova za potrebe ljudske prehrane.		
Monitoring primjene mjera i kvalitete okoliša				
Što koji parametar se prati?	Gdje se prati parametar?	Kako se prati parametar (što se treba mjeriti i kako)?	Kada se prati parametar (vrijeme i učestalost)?	Tko prati parameter (tko je odgovoran)?
Upravljanje opasnim i neopasnim otpadom	Na licu mjesta (laboratorij) i uredske prostorije	<p>Vizualna provjera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postojanja ugovora <i>Institucije koja provodi projekt</i> s ovlaštenom tvrtkom za prikupljanje komunalnog i opasnog otpada. - Odvojeno prikupljanje otpada u označene i adekvatne kontejnere. - Provjera pratećih listova, ugovora s ovlaštenom tvrtkom, ovlaštenja i ostale dokumentacije vezane za transport i zbrinjavanje otpada. 	Redovito	Voditelj projekta, UKF
Prikupljene dozvole	Ured	<ul style="list-style-type: none"> - Vizualna provjera: Ishodovane su sve potrebne dozvole za rad i provedbu projekta. Ishodovana je potvrda o usklađenosti partnerskog sveučilišta s relevantnom nacionalnom i supranacionalnom regulativom. 	Jedanput, prije početka projekta	Voditelj projekta, UKF
Rad s opasnim tvarima; Zdravlje i sigurnost	Laboratorij	<ul style="list-style-type: none"> - Upute i zahtjevi sigurnosno-tehničkog lista za rad s opasnim tvarima (kemikalijama) se provode. - Obveza uporabe i nošenja adekvatne zaštitne opreme se provodi (rukavice, maske i respiratori, zaštitne naočale itd. ovisno o vrsti aktivnosti). 	Redovito	Voditelj projekta, UKF

AKTIVNOST	PARAMETAR	KONTROLNA LISTA ZA MJERE UBLAŽAVANJA		
Prikupljene dozvole	Ured	Vizualna provjera: <ul style="list-style-type: none"> - Ishodovane su sve potrebne dozvole za rad i provedbu projekta. - Ishodovana je potvrda o usklađenosti partnerskog sveučilišta s relevantnom nacionalnom i supranacionalnom regulativom. 	Jedanput, prije početka projekta	Voditelj projekta, UKF

Prilog: Protokol nabave, skladištenja, odlaganja i odvoza opasnog otpada na Instituciju koja provodi projekt, na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom (N.N. 94/13, čl. 6, 9, 49)